

Brak i obitelj u Bibliji

Iz2019 (ISVU: 201823) izborni predmet,
FFRZ, ECTS 3, petkom u 14:15,
seminar I (002)

Niko Bilić, SJ

amdg.ffrz.hr → nastava

Brak i obitelj u Bibliji, ECTS 3,
petkom u 14:15, seminar I (002)
amdg.ffrz.hr → nastava

Obitelj traži vrijeme

Vrijeme za obitelj
u Bibliji

- **Vrijeme u Bibliji**
- **Vrijeme za obitelj**
- **Stari zavjet: pojedine obitelji**
- **Novi zavjet:**
  - Isusovo vrijeme s obiteljima
  - Vrijeme za obitelj u Kristovu naučavanju
- **Vrijeme za bračnog druga**
- **Vrijeme za djecu**

Vrijeme u Bibliji (1)

- Sunce, mjesec, zvijezde – znaci blagdanima, danima, godinama (Post 1,14)
  - Vrijeme – Božje *stvorenenje* kao i zajedništvo muža i žene (26)

Vrijeme u Bibliji (2)

■ Broji se od Otkupljenja:

□ SZ: Izlazak

■ poslije po vladavini kraljeva

□ NZ: Krist

■ Povijest spasenja

■ Obiteljska povijest (*tol^edôt*)

1. Obiteljsko zajedništvo

- Spas u sveopćoj krizi: Noina obitelj
- Zajedno u korablji
  - Izaijino mesijansko zajedništvo:
vuk s janjetom,
lav pase kao govedo (Iz 11,6s; 65,25)

Izak i Rebeka

- Prima je kao dar
- Moli za nju (Post 25,21)
- Uz nju je dok proživljava tešku trudnoću
- *Dijeli ih* podijeljena ljubav prema djeci

Josip Egipatski

- “razmažen” u djetinjstvu
- Težak put sazrijevanja
- Žena Asenata, Egipćanka
(Post 41,45)
- Vodi djecu, Manašea i Efrajima,
na blagoslov ocu Jakovu (48,9)

Vrijeme za bračnog druga

- Manoah i njegova žena (Suci 13-16)
  - Javlja mu sve o objavi (Suci 13,6)
  - On se moli za obećano dijete (13,8), slijedi ženu (13,11)
- Zajedno prinose žrtvu
- Zajedno kad im je Samson
  - (a) privržen i (b) kad se odvaja

Vrijeme za bračnog druga

■ Ruta i Boaz (Knjiga o Ruti)

- Vrijedna radnica u polju
i pažljivi gospodar
- Susret u noći
- Javni legalni proces

■ Plodan brak – Davidova prabaka

2. Nema vremena za obitelj

- Adam i Eva bez razgovora (Post 3)
- Posve neangažirani u sukobu sinova (Post 4)
  - Čovjekovo lutanje (4,12.14);
  - Zakon osvete (4,24)
- Biblija ne kreće od ideal-a

Vrijeme za bračnog druga

■ Abraham i Sara

- Niječe identitet svoje žene
2x (Post 12,13; 20,2)
- Na njezinu riječ
dijete sa sluškinjom (16,2)
- Na njezinu riječ (21,10) tjera sluškinju
- Oplakuje pokojnicu,
pribavlja zemlju za grob

Vrijeme za djecu

- Abraham i Izak (Post 22,1-19)
  - Idu njih dvojica zajedno (2x Post 22,6.8)
  - Mudro pitanje djeteta: “Janje? (22,7)
  - Mudar očev odgovor: “Bog će providjeti!”
  - “Evo me”, “Sine moj!” (22,7) ⇔ “mali” (5), tovari na nj drva (6), veže ga bez riječi (9)
- Roditeljski autoritet važan kao i religiozne predodžbe (slika o Bogu)

Elkana i Ana (1 Sam 1-3)

- **1. vrijeme: višestruka patnja nerotkinje**
  - Ne jede, plače (1 Sam 1,7s); ni riječi
- **2. vrijeme: ženska inicijativa**
  - Molitva i zavjet (1,11)
  - Obrana od uvrede (1,15)
  - Priopćavanje odluka (1,22), vodstvo (24)
  - Pravo žrtvovanje sina (1,28)

Elkana i Ana (2)

■ 3. vrijeme: obiteljsko zajedništvo

- Dijete Bogu služi (1 Sam 2,11.18; 3,1), raste (2,21.26; 3,19)
- Svećenikov blagoslov (2,20), još petero djece (2,21)

3. Isus s obiteljima

- Liječi majku Petrove žene (Mk 1,31)
- Čini čudo na svadbi u Kani (Iv 2,11)
  - Kraljevskom službeniku iz Kafarnauma liječi sina

Vrijeme za djecu (1)

- Od 3 uskrisenja, 2 obiteljska
  - Sažalio se nad udovicicom iz Naina
    - Dao sina majci (Lk 7,15)
  - Oživio Jairovu kći (Mt 5,41)
    - Na molbu očevu
    - uskrsni glagoli: ἐγεῖρω, ἀνίστημι
Mk 5,40.41; 16,6.9
    - Uz roditelje: da joj dadu jesti (Lk 8,55)

Vrijeme za djecu (2)

- Opsjednuti padavičar (Mk 9,14–29)
  - Oslobađa ga (9,25)
  - Ozdravlja (27)
  - Na molbu očevu (22):
“Imaj samilosti!”
  - Vraća ga u obitelj:
Predaje ga njegovu ocu (Lk 9,42)

Vrijeme za djecu (3)

- Kći majke Kanaanke (Mk 15,22)
  - Isus je oslobađa, liječi na molbu majčinu
- Isus grli, blagoslivlja djecu, polaže na njih ruke (Mk 10,16)
  - Zacijelo ih majke donose
  - Nauk: djeca – uzor i uvjet za ulazak u Kraljevstvo Božje (Mk 10,15)

4. U Kristovu nauku (a)

- Vrijeme za bračnog druga
  - Od *početka*: muž i žena jedno *tijelo* (Mk 10,6)
  - bašar „meso“ (Post 2,23.24)
  - Bog združio (Mk 10,9)
  - Zapovijedi za život:
Ne čini preljuba (Mk 10,18 ← Izl 20,14)

4. U Kristovu nauku (b)

■ Vrijeme za djecu

- Ako sin traži ribu, jaje... (Lk 11,11s)
- “Dječica sa mnom u postelji!” (11,7)
- Otac šalje u vinograd
i jednog i drugog sina (Mt 21,29s)
- Milosrdni otac i mladi sin
– neverbalno (Lk 15,20)
- Milosrdni otac i stariji sin
– verbalno (28-32)
- Otac pripravlja svadbu sinu (Mt 22,2)

5. Isusov primjer

- ὑποτασσόμενος
“podređen” Mariji i Josipu (Lk 2,51)
- “*Sin moj*” – kod Krštenja (Lk 3,22), kod Preobraženja (9,35)
- Djeco! (Mk 10,24) – teško je u Kraljevstvo Božje
- Dječice! – na Posljednjoj večeri (Iv 13,33), nakon Uskrsnuća (21,5)

Sažetak

- Biblijka ne idealizira (Adam i Eva)
- Kriza nudi zajedništvo (Noa)
- Potrebno sazrijevanje, pročišćenje (Josip Egipatski)
- Uzeti vrijeme!
- Ne možemo sami (otac moli Isusa)